

EEN NIEUW GOVERNANCEMODEL VOOR ABP?

In het ABP is een discussie gestart over het governancemodel van het pensioenfonds. De fractie van de LvOP in het verantwoordingsorgaan van het ABP heeft een aantal principiële noten gekraakt in het Financieel Dagblad van 10 december j.l. Geen sociale partners meer in het bestuur van een pensioenfonds en gekozen leden in de pensioenkamer. De Nederlandsche Bank moet de afspraken over pensioencontract en premies controleren met een vetorecht. Dat zijn de facto de voorstellen van de fractie van de LvOP. In het artikel onderbouwen zij hun stellingname met een aantal in hun ogen desastreuze besluiten, die zij met name wijten aan de vermeende ondeskundigheid van sociale partners. Bestuursleden die net als al hun collega's zijn aangesteld op basis van de deskundigheidseisen van DNB en daarop ook zijn getoetst door DNB.

Sociale partners besloten dit jaar de ambitie voor de hoogte van de pensioenuitkeringen van actieve deelnemers vooralsnog niet te verlagen. De LvOP kiest voor verlaging van de uitzichten op pensioenuitkering van jongeren en tegelijkertijd een hogere premie. Groei en rendementsuitkomsten over circa 40 jaar zijn uiterst onzeker. Toch weet de LvOP met zekerheid wat foute besluiten zijn. Een gekozen (door wie?) college gekapitteld door DNB zou moeten beslissen over arbeidsvoorwaarden als pensioenuitzichten en premies. Geen afweging tussen korte en lange termijn koopkracht van generaties meer. Geen bemoeienis van de pensioendeskundigen van de vakbonden; vakbonden die het vertrouwen genieten van gezamenlijk 1,6 miljoen leden en in het vertegenwoordigingsorgaan van het ABP veruit de meeste stemmen van actieve deelnemers en gepensioneerden kregen.

Voorts wordt gewezen op de miserabele herstelplannen van het ABP. Herstelplannen die netjes zijn berekend in overeenstemming met de voorschriften van DNB. Inderdaad zeggen de uitkomsten helemaal niks over de herstelkansen. Ze worden in de ABP al enige jaren ervaren als een verplichte maar zinloze exercitie.

Het ABP-bestuur stelt na advies de premies vast. De LvOP verwijt het ABP dat deze al jarenlang niet kostendekkend zijn. Inderdaad een doorn in het oog van veel gepensioneerden. Conform de maatstaven van DNB zijn de premies echter wél kostendekkend. Daarbij is uitgangspunt dat de rendementen de komende decennia gemiddeld net boven de 4% (nominaal) ligt. Op het moment dat de premie is betaald moeten de verkregen pensioenrechten echter met het 20-voudige aan vermogen worden afgedekt. Dan geldt opeens dat premiegelden gemiddeld slechts 0,2% rente zullen opleveren. In feite zijn veel economen van goede naam van mening dat dit niet is uit te leggen. Het is gebaseerd op een politiek besluit uit 2003, dat stelt dat onze pensioenen zekerheid beloven, ook al is de kans op kortingen ingebouwd en de indexering voorwaardelijk. En bij die zekerheid past dan volgens het kabinet de rente van een wispelturige en door de ECB gemanipuleerde markt.

Het bestuur van de ABP heeft, vindt de LvOP, een desastreus rentebeleid gevoerd. Zij hebben de kans op de huidige lage rente niet afgedekt. ABP heeft gekozen op basis van gangbare financiële modellen. De enkele econoom die voor 2008 wees op de kans op

langdurig lage rente had op die modellen geen invloed. Andere fondsen met bijvoorbeeld veel jonge deelnemers, voor wie de risico's bij rentedaling heel anders liggen, dekten die risico's wel af. De LvOP verwijt het vooral de door de sociale partners voorgedragen bestuursleden.

LvOP heeft bezwaar tegen de aanwezigheid van sociale partners in zowel de pensioenkamer als het ABP-bestuur. Dat zou vermenging van beleid en uitvoering met zich meebrengen. Recentelijk werd inzake de toeslagenaffaire nog eens vastgesteld dat het juist belangrijk is, dat beleid getoetst wordt op uitvoerbaarheid en uitwerking in de praktijk. Als scheiding van beleid, uitvoering en toezicht de basis van goed bestuur is, waarom heeft LvOP dan geen probleem met de positie van DNB die als toezichthouder, vergaand de uitvoering voorschrijft en dan in hun voorstel ook nog het beleid inzake ambitie en premie zou moeten beoordelen.

De LvOP pleit voor een 'professioneel' bestuur. Vermoedelijk door experts uit de financiële sector die zo competent waren dat ze de financiële crisissen van 2000 en 2008 perfect voorspeld hebben. Dit soort professionalisering is eigenlijk al in grote mate verwezenlijkt doordat de meeste operationeel beslissingen enerzijds zijn uitbesteed aan APG en anderzijds al onder nauw toezicht van de DNB gebeuren. Er zijn bovendien genoeg voorbeelden in andere sectoren (woningcorporaties, verzekeraars, uitvaartsector) die laten zien dat 'deskundigen' in het bestuur geen garantie zijn tegen bestuurlijk falen.

Namens de FNV-ACOP fractie,
Annelies van Egmond.

Utrecht, december 2020